Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Povijest poljoprivrede (143852)

Nositelj kolegija

prof. dr. sc. Alen Džidić

Opis kolegija

Počeci poljoprivrede u svijetu. Širenje poljoprivrede iz područja «Plodnog polumjeseca» neolitska revolucija. Neolitizacija Hrvatske i Europe - linearno vrpčasta kultura. Razvoj poljoprivredne proizvodnje od neolitika do bakrenog doba. Od badenske, vučedolske do beaker kulture. Domestikacija konja i razvoj u stepi. Poljoprivreda Perzijskog carstva. Razvoj poljoprivrede Kelta i Grčke te njihov utjecaj na području Hrvatske. Agrarni sustav Rima. Razvoj feudalnih odnosa. Poljoprivreda ranog srednjeg vijeka u Hrvatskoj. Od srednjeg vijeka do ukidanja kmetstva na području Hrvatske. Od 1848-1917. Razvoj poljoprivrednog školstva u Hrvatskoj. Poljoprivredni razvoj za trajanja Jugoslavije. Poljoprivreda u Hrvatskoj od 1991. Globalizacija poljoprivredne proizvodnje. Poljoprivreda EU.

ECTS: **6.00**

Engleski jezik: **R1**

E-učenje: **R1**

Sati nastave: 60
Predavanja: 44
Vježbe u praktikumu: 12
Seminar: 4

Izvođač predavanja

- prof. dr. sc. Alen Džidić
- izv. prof. dr. sc. Dragica Šalamon

Izvođač vježbi

- izv. prof. dr. sc. Dragica Šalamon

Izvođač seminara

- izv. prof. dr. sc. Dragica Šalamon

Ocjenjivanje

Dovoljan (2): 60-70%
Dobar (3): 71-80%
Vrlo dobar (4): 81-90%
Izvrstan (5): 91-100%

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Vrsta kolegija

- Prijediplomski studij / Agroekologija (Izborni kolegij, 6. semestar, 3. godina)
- Prijediplomski studij / Animalne znanosti (Izborni kolegij, 6. semestar, 3. godina)
- Prijediplomski studij / Biljne znanosti (Izborni kolegij, 6. semestar, 3. godina)
- Prijediplomski studij / Hortikultura (Izborni kolegij, 6. semestar, 3. godina)
- Prijediplomski studij / Ekološka poljoprivreda (Izborni kolegij, 6. semestar, 3. godina)

Opće kompetencije

Predmet osposobljava za razumijevanje povijesti poljoprivrede, tijeka razvoja tehnologija, genetičkog mijenjanja životinja i bilja te značenja poljoprivredne znanosti kroz povijest.

Oblici nastave

- Predavanja
- Vježbe u praktikumu
  vezano uz prvu, drugu i treću agrarnu revoluciju.
- Seminari
  posjet muzeju te o poljoprivrednom proizvodu.

Ishodi učenja i način provjere

Ishod učenja	Način provjere
Poznavati najvažnije povijesne činjenice, događaje i povijesne osobe,	Pismeni, Usmeni, Seminari
Razumijeti temeljne povijesne pojmove vezane uz poljoprivredu	Pismeni, Usmeni, Seminari
Razumijeti vještinu kronološkog mišljenja i interdisciplinarnog pristupa	Pismeni, Usmeni, Seminari
Razumijeti vještinu analize povijesnog događaja i njegovu povezanost s poljoprivredom i	Pismeni, Usmeni, Seminari
Poznavati vještinu povijesnog istraživanja u poljoprivredi	Pismeni, Usmeni, Seminari

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Način rada

Obveze nastavnika

Svi nastavni materijali su organizirani i prema nastavnim cjelinama dostupni putem e-maila i Dropboxa; kalendar važnijih događanja za kolegij dostupni putem e-maila i Dropboxa; obavijesti vezane uz kolegij dostupni putem e-maila i Dropboxa; zadaci za utvrđivanje znanja po pojedinim nastavnim cjelinama dostupni putem e-maila i Dropboxa; upute za korištenje nastavnih materijala uz zasebne cjeline dostupni putem e-maila i Dropboxa, predavanja i ocjenjivanje studentskih zadaća, pismenih ispita, provođenje usmenih ispita

Obveze studenta

Prisustvovanje predavanjima, vježbama u praktikumu i seminarima je obavezno, te studenti moraju sudjelovati aktivno i individualno u predavanjima, seminarima i vježbama izradom, izlaganjem, diskusijom svoje prezentacije o povijesti poljoprivrednog proizvoda, te ocjenom kolega u izvršenju tog zadatka. Izrada izvještaja o samostalnom posjetu muzeju s povijesnom i poljoprivrednom građom. Izrada završnog seminara o samostalno odabranom povijesnom događaju vezna uz postanak ili promjenu poljoprivredne prakse u nekom vremenu na nekom mjestu. Završna ocjena ovisi o uspješnosti obavljanja svih navedenih zadataka i usmenom ispitu.

Polaganje ispita

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
Seminar	50	0-60 61-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	10	30	1
Prezentacija o povijesti poljoprivrednog proizvoda	15	0-6 7 8 9 10	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	10	30	1
Izvještaja o samostalnom posjetu muzeju	15	0-6 7 8 9 10	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	10	30	1
Usmeni ispit	20	0-60 61-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	30	90	3
UKUPNO	100%			60	180	6

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Tjedni plan nastave

1. Paleolitik i mezolitik P - Ishrana ljudi prije početaka proizvodnje hrane, nastajanje novih biljnih zajednica poslije ledenog doba, u paleolitiku i mezolitiku.
2. Širenje Homo sapiensa P - Širenje Homo sapiensa,po Europi, varijabilnost Y kromosoma i mtDNK s posebnim osvrtom na povijesno područje Hrvatske. Varijabilnost Y kromosome i mtDNK kog domaćih životinja.
3. Počeci Prve agrarne revolucije P, V - Počeci proizvodnje hrane na Bliskom istoku, na Dalekom istoku i u Srednjoj Americi. Biljne zajednice na Bliskom istoku i Natufijci. Domestikacije emmera, koze i ovce i prvi počeci proizvodnje hrane.
4. Širenje agrarne proizvodnje P - Širenje poljoprivrede na Mezopotamiju i Anatoliju. Početak proizvodnje keramike, domestikacije einkorna, ječma, graška i goveda. Prva velika poljoprivredna naselja, proizvodnja lana i tekstila.
5. Poljoprivredne alatke P - Neolitska revolucija (neolitizacija), njene posljedice, domestikacija svinje, širenje poljoprivrede u Grčku i Makedoniju. Nastanak starčevaćke i impresso kulture. Prve poljoprivredne alatke.
6. Prva agrarna revolucija na području Hrvatske P - Neolitizacija na području Hrvatske u starčevaćkoj kulturi u Slavoniji i impresso kulturi uz Jadransku obalu. Tehnologije ratarske i stočarske proizvodnje. Nalazi neolitskih naselja u Hrvatskoj.
7. Civilizacija stare Europe P - Širenje poljoprivrede po Europi. Korenovska i kompleks linearno trakaste kulture. Pojam Civilizacije stare Europe. Počeci metalurgije i metalurgijskog vladajućeg sloja. Vučedolska i Becker kultura.
8. Razvoj u stepi i domestikacija konja P, S - Događanja u Euroazijskoj stepi. Domestikacija konja. Stepske tehnologije. Dominacija konjičkih naroda, širenje Indoeuropljana. Razvoj bakrenih, brončanih i željeznih alatki. Posjet muzeju.
9. Iliri i Antika P - Formiranje Ilirskih populacija i njihove tehnologije, odnosi s antičkim Grcima i Rimljanima. Ageri na području Hrvatske. Rimska poljoprivreda. Iliri kao dio antičkog svijeta. Raspad Rima.
10. Feudalni odnosi P – Post-rimsko razdoblje u Hrvatskoj, nastanak feudalnih agrarnih odnosa u Europi. Rodovski, robovlasnički i feudalni odnosi u Hrvatskoj. Proizvodnja na feudalnom alodiju i kmetskom selištu.
11. Kasni feudalizam P - Turski feudalizam na području Hrvatske. Početak druge agrarne revolucije u Nizozemskoj, Engleskoj i kasnije Hrvatskoj.
12. Poljoprivredno školstvo P - Poljoprivredno školstvo i agrarno zakonodavstvo u Hrvatskoj do 1915. god. Agrarni odnosi i proizvodnja u Kraljevini Jugoslaviji. Hrvatsko-slavonsko društvo i HSS. Osnivanje Gospodarsko-šumarskog fakulteta u Zagrebu
13. Treća agrarna revolucija i globalizacija P, V - Poljoprivreda u Socijalističkoj Jugoslaviji. Treća agrarna revolucija. Globalizacija agrarne proizvodnje. Značenje „Žitnog fonda“.
14. Poljoprivreda u RH i međunarodne institucije P - Poljoprivreda u samostalnoj Hrvatskoj. Međunarodne institucije; Svjetska banka, Monetarni fond, Svjetska trgovinska organizacija i FAO. Europska Unija. Dinamika mijenjanja BDP-a.
15. Seminar o proizvodu. Završni ispit

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Telefon: +385 (0)1 2393 777
E-mail: dekanat@agr.hr
Web: www.agr.unizg.hr

Obvezna literatura

1. Jurić, I., Bogunović, M., Đikić, M., Balen, J. (2001): Značajke poljoprivredne proizvodnje u naseljima starčevačke kulture na prostoru između Vinkovaca i Slavonskog Broda u Hrvatskoj, Društvena istraživanja. vol. 9, br. 46 (2-3), str. 347-¬365.
2. Jurić, I. (2002): Počeci poljoprivredne proizvodnje na hrvatskom povijesnom području. Agriculturae conspectus scientificus Vol.67(4), str. 181-193.
3. Jurić, I. (2003): Genetičko podrijetlo Hrvata, Etnogeneza i genetička otkrića. Vlastita autorska naklada, Zagreb.

Preporučena literatura

1. Batović, Š. (1979): Jadranska zona. U Praistoriji jugoslovenskih zemalja, II. Neolitsko doba, str. 473-634, Svijetlost, Sarajevo.
2. Minichreiter, K. (1992): Starčevačka kultura u sjevernoj Hrvatskoj; Arheološki zavod Filozofskog fakulteta, Sveučilišta u Zagreb - Zagreb.
3. Težak-Gregl, T. (1993): Kultura linearnotrakaste keramike u središnjoj Hrvatskoj . Disertacije i monografije. Arheološki zavod Fiziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
4. Forenbaher, S. (1999): The Earliest Islanders of the Eastern Adriatic, Collegium Antropologium, 23, 2; 521-530.
5. Dimitrijević, S., Težak - Gregl, T., Majnarić - Pandžić, N. (1998): Prapovijest, Naprijed - Zagreb.
6. Rendić - Miočević, D. (1989): Iliri i antički svijet, Književni krug, Split, str. 926.
7. Suić, M., (1996), Odabrani radovi iz stare povijesti Hrvatske, Ogranak Matice hrvatske u Zadru, Arheološki muzej Zadar - Zadar.
8. Wilkes, J. (2001): Iliri, Laus, Split.
9. Matijašić, R.(1998): Gospodarstvo antičke Istre, Zavičajna naklada Žakan Juri», Pula.
10. Starac, A. (1999): Rimsko vladanje u Histriji i Liburniji I. Monografije i katalozi 10/I – Arheološki muzej Istre, Pula.
11. Herodot (2000): Povijest, Matica hrvatska, Zagreb.
12. Bloch, M. (2001): Feudalno društvo, Golden, Marketing, Zagreb.
13. Adamček, J. (1980): Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV do kraja XVII. Stoljeća, Sveučilišna naknada Liber - Zagreb, str. 853.
14. Laszowski, E. (1995): Povijest plemenite općine Turopolja, Glasnik Turopolja – Plemenita općina turopoljska, Velika Gorica (Pretisak izdanja iz 1910. godine).
15. Raukar, T. (1997): Hrvatsko srednjovjekovlje, Školska knjiga, Zagreb, str. 620.
16. Stipetić, V. (2001): Povijest hrvatske ekonomske misli, Golden marketing, Zagreb.
17. Jurić, I., Štancl, B. (1988): Hrvatsko-stočarstvo, Enciklopedija Jugoslavije (svezak 5), str. 264-271.

Sličan kolegij na srodnim sveučilištima

- Agriculture and the Environment. An historic perspective, The University of Reading, UK
- Agriculture and Social Change in Western History, University of Wisconsin, USA
- The Economic History of American Agriculture, Oregon State University, USA
- History of U.S. Agriculture, Purdue University, USA

Developed by Superfluo d.o.o. • www.superfluo.hr